

Barcelona vol òpera

MONTERRAT MINOBIS

Sota aquest títol un grup de ciutadanes i ciutadans barcelonins — procedents de diversos àmbits professionals i assidus al Liceu — han endegat una campanya de recollida de signatures, per una banda, i han elaborat un manifest, per l'altra, demanant, amb el suport d'un ampli ventall de persones — les que han signat el manifest — que Barcelona no es quedi sense òpera en aquest període que ara mateix ja estem vivint d'ençà de l'incendi dissortat i dolorós del Liceu. Alguns dels punts del manifest expressen la preocupació davant la possibilitat que no hi hagi temporada d'òpera 1994-95 i, fins que la reconstrucció del Liceu sigui un fet, consideren que és imprescindible que la ciutat de Barcelona, Catalunya, continuï disposant d'una oferta operística estable.

En aquest sentit, reclamen de les Administracions l'augment del pressupost destinat a mantenir la infraestructura del Liceu i del que ha de permetre el manteniment dels criteris artístics que possibilitin — encara que sigui curta — una temporada d'òpera, deslligant-lo del que s'ha de destinar a la reconstrucció del Gran Teatre.

Insisteixen, així mateix, que per dur a terme una — diguem-ne — *minitemporada* amb dignitat i amb plantejaments operístics seriosos, no calen ni grans veus ni

grans muntatges; només que sigui contínua i coherent. Els promotors i promotores d'aquest *manifest* actualitzen — novament — la polèmica, ja que en un dels seus punts fan referència als grans estadis i als micròfons i consideren que l'òpera és i es fa als teatres. I en aquest sentit demanen a les institucions que formen part del Consorci la cessió d'alguns dels teatres públics que facin viable aquest projecte de temporada — aquesta i les següents — estable de representacions operístiques. L'esperit del Gran Teatre del Liceu ha de continuar viu; les Institucions han d'accelerar al màxim la seva reconstrucció i la trajectòria operística de la ciutat de Barcelona no es pot perdre en aquest espai de temps que trigarem a recuperar el Liceu.

Tanmateix, al marge d'aquestes consideracions — oportunes, tot cal dir-ho — d'aquest grup de ciutadans i ciutadanes, l'òpera i el Gran Teatre del Liceu serà present a la ciutat en aquests pròxims dies: el 28 al Palau Sant Jordi amb la *Lucia di Lammermoor* i el mes de juliol amb *Nabucco* al Teatre Grec dins el marc, totes dues, del Grec'94. Aquesta és la més immediata cita que tenim amb l'òpera. Cita que ens permet mantenir — com ja he remarcat — la tradició operística de la ciutat.

La postal de Corfú

FERMÍN BOCOS

A Kérkira (Corfú), la mítica Scheria d'Homer i país dels feacis en el periple d'aquell irrepertible mentider que va ser Odisseu, culminen aquest cap de setmana els treballs de la cimera de caps d'Estat i de govern de la Unió Europea.

En aquesta illa que té forma de falç i fama de bellesa deguda al ponderat diàleg entre el paisatge natural i l'arquitectura civil acumulada al llarg dels segles XVIII i XIX, inicia el Consell d'Europa la grata tasca de benvinguda als quatre nous socis de la Unió. La reunió de Corfú — que dit sigui de passada culmina el període de la presidència grega — entra així, directament, en els llibres d'història de Suècia, Noruega, Finlàndia i Àustria. Per aquests països i, sobretot, per als seus ciutadans, l'illa de Corfú passa a integrar-se en el panorama dels afans, coneixements i lectures obligades dels respectius escolars de les futures generacions. En el cas dels austríacs, aquest escenari ja els resulta en certa mesura familiar, ja que, com és sabut, va ser aquí, en un paisatge que envoltat de pins i vinyes s'aboca al mar Jònic, on la infelicitat emperadriu Elisabet, la Sissi de la crònica sentimental, va aixecar una petita (i força lletja) torre de descans que va batejar amb el nom d'Aquil·les; avui els turistes troben la mansió convertida en un casino dotat d'un anodí restaurant. Molt a prop s'hi troba, en canvi, una excel·lent taverna que respon al nom castellà de *Bellavista*. No gaire lluny, davant l'embarcador que resumeix tota la peripècia nàutica del que devien ser els estius grecs de la solitària emperadriu, centra el mar la curiosa i minsa illa de Pondiconisi, aquella a la qual la tradició suposa com a escenari de l'episodi d'Ulisses amb els ratolins. Odisseu va navegar per aquestes aigües, perdut el rumb i la memòria, i per elles va arribar, també, a primers d'aquest segle, un dels hostes més antipàtics que ha rebut aquesta terra: el bigotut kàiser Guillem II d'Alemanya. Una excel·lent col·lecció de fotografies, tornassolades pel pas del temps, recorden les estirades maneres d'aquell personatge amb posats d'opereta visitant l'*Achilleion*, el ja esmentat palau la

La bella illa grega de Corfú hostatja els caps d'Estat i de govern de la Unió Europea. Durant la reunió, que finalitzarà aquest cap de setmana, es tractarà la polèmica successió de Jacques Delors en la presidència i intentaran arribar a un acord sobre diversos punts del Llibre Blanc

proprietat del qual va arribar a posseir aquest home, a qui les imatges de l'època sempre ens presenten amb aire irritat.

La veritat és que l'illa reté un bon record dels austríacs — un d'ells, Schulenburg, va dirigir una heroica i victoriosa defensa de la capital de Corfú davant els turcs, el 1717 —, i, dolent, molt dolent record dels alemanys, els quals el 1943 van provocar grans destrosses (i abusos), durant un breu però molt cruel període d'ocupació. Amb tot, el pas del temps i el turisme semblen haver esborrat les ferides de l'última gran guerra i en els nostres dies — igual que succeeix a Creta, sotmesa també a un duríssim càstig per les tropes alemanyes comandades per Von Student — el contingent de visitants més important procedeix de terres germàniques. El poble grec té una boníssima disposició per estimar la vida, i aquesta qualitat l'ajuda a oblidar els deshonors del passat. Només per als turcs i tot allò turc semblen guardar una memòria perenne — i en certa mesura injusta — d'ofenses. Aquest prejudici es reflecteix dia a dia en les paraules del grec del carrer, en els comentaris dels diaris, i, també, en la política exterior del govern d'Atenes. Avui, sense anar més lluny, Teodoros Pangalos, ministre hel·lè d'Afers Estrangers, pugna incansable per enquistar la sol·licitud d'adhesió de Xipre a la Unió Europea com una de les prioritats a l'agenda comunitària per a l'any que ve. No cal dir que a les raons objectives que acompanyen aquesta petició hi afegeix Atenes el desig indissimulat de fastiguejar Turquia, els països de la qual — minoritaris a l'illa — ocupen el terç septentrional d'aquella bellíssima terra que segons el dir clàssic va ser escollida pels déus per fer-la

bressol, ni més ni menys, que d'Afrodita, la deessa de l'amor.

Tornant a Corfú, on hem deixat els diplomàtics grecs oficiant el que millor se'ls dona: la improvisació dins del caos, apunto que en l'ordre de les coses previstes resalta la intenció de decidir sobre el successor de Jacques Delors a la presidència de la Comissió Europea (el govern de la Unió); sobre aquest punt, com sap el lector, les opinions es troben polaritzades entre partidaris del belga Dehaene i l'holandès Lubbers. Tots dos són democristians, però en aquest trànsit compten més els interessos del país que les afinitats ideològiques. De la pugna pot derivar-se'n empat i d'aquest una tercera via, que en el moment en què escric aquestes línies no és possible concretar. Com a molt, un ajornament de la decisió, tenint en compte que el *tercer home*, l'anglès Leon Brittan, encapçala una candidatura titllada d'oportuniste per la gran majoria dels membres de les delegacions que assisteixen a la cimera. La successió de Delors s'ha complicat en les últimes hores i una bona prova d'això són unes declaracions del ministre italià d'Exteriors, Antonio Martino, advertint que Roma s'oposarà a "solucions precipitades" en relació al relleu de l'actual president de la Comissió Europea. En sentit contrari la premsa i la televisió gregues ressalten l'opinió del mateix Andreas Papandreu — primer ministre del govern hel·lè —, entestada a clausurar la reunió de Corfú aclarint ja el nom de qui ocuparà la butaca que deixa vacant Jacques Delors.

La premsa està destacant les intrigues polítiques al voltant de l'esmentada successió, com el gran paràgraf-incògnita de la cimera, però, des del punt de vista po-

lític, en la meua opinió, és força més important el que puguin decidir els reunits en relació amb els projectes i propostes contingudes en l'anomenat *Llibre Blanc* (*Biblia Delors*), el substantiu i en molts aspectes originalíssim testament que el notable patrici francès va presentar el passat mes de desembre a Brussel·les. En concret, els governants que es reuneixen a Corfú han de donar el seu vist-i-plau a una llista d'onze projectes identificats com a prioritaris en la construcció de grans xarxes transeuropees de transports, valorades en més de 30.000 milions d'ecus. Per defensar la seva visió del futur de l'Europa del segle XXI, Delors ha trobat una frase imperiosa, que, sens dubte, perdurará en l'ànim dels polítics actuals: ningú hauria perdonat — diu — els governants del segle XIX si haguessin impedit el traçat dels ferrocarrils que van unir Europa, al·legant dificultats pressupostàries.

En un altre capítol del Llibre Blanc s'enumeren els passos de la reforma dels nostres sistemes de treball per afrontar, per una banda, les exigències del mercat i, per una altra, la malaltia social més aguda dels nostres dies: l'atur; l'infortuni que aixafa 19 milions de ciutadans de la paradoxalment pròspera Unió Europea.

També en els afans de la cimera hi figura una discussió de l'informe franco-alemany sobre el racisme i la xenofòbia, com a tràmit preparatori d'una declaració de principis encaminada a forjar una nova sensibilitat comunitària en relació amb aquests problemes.

De tot això es parla i discuteix encara avui a Corfú, davant una làmina de mar d'un blau impossible fora de Grècia, amb espais tancats per la bellesa que procedeix d'una llum com no l'he vista en cap banda del món: com la que nimba la *panagia* Vlavajerna, l'església-convent situada a la diminuta península de Canoni, la miniatura més fotografiada de tot Grècia, i principal instantània-fetix de tots els viatgers que passen per aquesta terra en la qual Odisseu va naufragar en els ulls de la dolça Nausica.

Fermín Bocos és periodista